

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 127927 24 GŽ 2
Brčko, 29. maj 2024. godina

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Vuka Lučića, kao predsjednika vijeća, Šejle Drpljanin i Roberta Jovića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca K.D. iz B., zastupanog po punomoćniku Čedomiru Ostojiću, advokatu iz Brčkog, protiv tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupanog po zastupniku po zakonu Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, v.sp. 11.153,72 KM, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 127927 22 P 2 od 6. marta 2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 29. maja 2024. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Žalba tužioca K.D. iz B. se odbija kao neosnovana i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 127927 22 P 2 od 6. marta 2023. godine **POTVRĐUJE.**

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 127927 22 P 2 od 6. marta 2023. godine (u daljem tekstu prvostepena presuda) odlučeno je na sljedeći način:

„Obavezuje se tuženi Brčko distrikt BiH da tužiocu K.D. na ime naknade troškova pribavljanja zapisnika i plaćene takse isplati iznos od 28,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 14.01.2020. godine kao dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate.

Preostali dio tužbenog zahtjeva kojim je tužilac K.D. tražio da mu tuženi Brčko distrikt BiH na ime naknade troškova opravke vozila marke „Mercedes“ reg.broj ... isplati iznos od 11.125,32 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.06.2019. godine kao dana opravke vozila pa do konačne isplate, se odbija.

Obavezuje se tužilac K.D. da tuženom Brčko distriktu BiH naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.650,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude.“

Tužilac K.D. iz B. (u daljem tekstu tužilac) blagovremeno je izjavio žalbu protiv dijela prvostepene presude sadržanog u stavovima II i III izreke zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 350. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 28/18 – u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), uvaži žalbu, preinači prvostepenu presudu i usvoji tužbeni zahtjev u cjelosti ili da na osnovu člana 347. navedenog Zakona uvaži žalbu, prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na žalbu tužioca, tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tuženi) je iznio razloge zbog kojih smatra da su istaknuti žalbeni razlozi i navodi neosnovani, zbog čega u konačnom predlaže da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 346. Zakona o parničnom postupku, presudom odbije žalbu kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu.

Ispitujući pravilnost i zakonitost prvostepene presude po podnesenoj žalbi tužitelja i postupak koji je prethodio njenom donošenju u smislu odredbe člana 341. Zakona o parničnom postupku, ocjena ovog suda je da žalba nije osnovana iz razloga koji slijede.

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je konačno opredijeljeni (u ponovnom postupku) tužbeni zahtjev tužioca od 28. septembra 2022. godine (ispravljen u vezi sa greškama u pisanju podneskom od 6. marta 2023. godine), kojim traži da mu tuženi na ime naknade troškova popravke vozila marke „Mercedes“ isplati iznos od 11.125,32 KM, kao i iznos od 28,40 KM na ime naknade troškova pribavljanja zapisnika i plaćene takse, sve sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, te da mu naknadi i troškove parničnog postupka.

Protivljenje ovako postavljenom tužbenom zahtjevu tuženi je iskazao osporavajući njegov osnov i visinu.

Odlučujući o (prvobitno postavljenom) tužbenom zahtjevu tužioca, Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je donio presudu broj 96 O P 127927 20 P od 8. juna 2021. godine kojom je obavezan tuženi da tužiocu, na ime naknade materijalne štete, isplati iznos od 11.125,32 KM, te da mu na ime naknade troškova i plaćene takse isplati iznos od 28,40 KM, sve sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.062,17 KM, dok je sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva za isplatu iznosa od 1.143,87 KM i preostalim dijelom zahtjeva za naknadu troškova parničnog postupka, tužilac odbijen.

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je rješenjem broj 96 O P 127927 22 Gž od 29. jula 2022. godine žalbu tuženog uvažio, navedenu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Prema razlozima prvostepene presude donesene u ponovnom postupku, stanja spisa, te provedenih dokaza tokom ponovnog prvostepenog postupka, utvrđene su relevantne činjenice od značaja za odlučivanje i to:

- da je dana 3. maja 2019. godine, u mjestu Bukvik, došlo do saobraćajne nezgode tako što je na vozilo tužioca naletjela divljač (srna),

- da na predmetnom mjestu nije bilo tragova kočenja (zbog čega nije utvrđena ni brzina kretanja vozila) i da je neposredno prije mjesta događaja postavljen saobraćajni znak „divljač na putu“, a da je brzina saobraćajnim znakom na ovoj dionici puta ograničena na 60 km/h,

- da je tužilac platio taksu na zahtjev u iznosu od 28,40 KM,

- da su se (prema iskazu svjedoka S.K. – policijskog službenika), pored oštećenja koja su nastala na prednjoj strani vozila, na istom nalazile zalijepljene dlake od divljači i bili prisutni tragovi krvi, te da se radilo o lakšem udaru, budući da na kolovozu nije bilo tragova kočenja i da pregledom okoline nije pronađena divljač koja je uginula usljed udarca u vozilo, te

- da je (prema nalazu i mišljenju vještaka saobraćajne struke Steve Stevića) pri ograničenju brzine kretanja vozila od 60 km/h, vidljivost sa bočne strane morala biti preko 38,79 metara kako bi se na vrijeme mogla uočiti divljač, odnosno, da svaki iznenadni i neočekivani izlazak divljači sa lijeve strane kretanja vozila koji je na manjoj udaljenost od navedene, nije bilo moguće izbjeći forsiranim kočenjem, a da saobraćajni znak „divljač na putu“ ne znači da vozač mora da smanji brzinu ispod 60 km/h, već da mora povećati pažnju.

Kod takvih činjeničnih utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio

da u smislu članova 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima SFRJ („Službeni list SFRJ“ brojevi 29/78, 39/85, 45/89 i 67/89 – u daljem tekstu Zakon o obligacionim odnosima), u vezi sa članom 5. stav (2) Zakona o lovstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 01/15 i 52/18), postoji objektivna odgovornost tuženog kao vlasnika divljači u Distriktu za štetu koju je prouzrokovala divljač kao opasna stvar na vozilu tužioca, tj. da je tuženi pasivno legitimisan u ovoj pravnoj stvari,

ali da se, s obzirom na to da je tužilac konačno opredijelio tužbeni zahtjev na način da potražuje novčani iznos od 11.125,32 KM na ime troškova popravke vozila sa zakonskom zateznom kamatom od 1. juna 2019. godine, kao dana kada je izvršena popravka vozila, tj. da je ovakav predmet spora primarno određena svota novca, tužiocu može, u skladu sa članovima 185. stav (3), 190. i 394. Zakona o obligacionim odnosima, dosuditi naknada samo do visine iznosa koji je zaista platio za popravak štete,

pa kako tužilac, shodno članu 7. stav (1) i članu 246. Zakona o parničnom postupku, u toku postupka nije proveo ni jedan dokaz na okolnost utvrđivanja tačnog koštanja popravke vozila, zbog čega u tom dijelu svog zahtjeva snosi rizik nedokazanosti i gubi parnicu,

a sa druge strane, na okolnosti nastalih troškova povodom pribavljanja zapisnika i plaćanja takse dostavio dvije uplatnice od 6. maja 2019. godine na iznose od 23,40 KM i 5,00 KM (ukupno 28,40 KM),

to je prvostepeni sud u konačnom zaključio da je tužbeni zahtjev tužioca djelimično osnovan, pa je stavom I izreke obavezao tuženog da tužiocu na ime naknade troškova pribavljanja zapisnika i plaćene takse isplati iznos od 28,40 KM, zajedno sa

pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, dok je, preostali dio tužbenog zahtjeva kojim je tužilac tražio da mu tuženi na ime naknade troškova popravke vozila isplati iznos od 1.125,32 KM, stavom II izreke odbio, a stavom III izreke, primjenom odredbe člana 120. stav (3) Zakona o parničnom postupku i člana 11. Zakona o Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 18/20 – prečišćen tekst), u vezi sa članom 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ brojevi 22/04 i 24/04) i članom 2. tarifni broj 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05), obavezao tužioca da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.650,00 KM.

Ovo su u bitnom razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci ove presude.

Tužilac u žalbi, obrazlažući žalbene razloge zbog kojih pobija prvostepenu presudu u stavovima II i III izreke, u suštini ukazuje da je prvostepeni sud povrijedio odredbu člana 8. Zakona o parničnom postupku propuštajući da savjesno i brižljivo cijeni raniji iskaz tužioca, a što je za posljedicu imalo pogrešno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Po ocjeni ovog suda žalbom tužioca nije dovedena u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude prvostepenog suda.

Naime, neosnovano tužilac u žalbi tvrdi da je prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane presude propustio da savjesno i brižljivo cijeni raniji iskaz tužioca K.D., te da ga dovede u vezu sa ostalim provedenim dokazima, kako mu to nalaže odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku. Ovo iz razloga što je, kako to proizilazi iz zapisnika sa glavne rasprave od 6. marta 2023. godine koji se nalazi u spisu predmeta i u koji je ovaj sud izvršio uvid, punomoćnik tužioca u ponovnom postupku, odustao od njegovog saslušanja kao svjedoka, kako je to pravilno konstatovao i prvostepeni sud u obrazloženju pobijane odluke na strani trećoj pasus četvrti, zbog čega prvostepeni sud, u ponovnom postupku, nije ni mogao na ranijem iskazu tužioca K.D. zasnovati svoju odluku, odnosno, da mu u okolnostima konkretnog slučaja taj iskaz nije mogao poslužiti kao činjenična podloga za pravilno presuđenje u ponovnom postupku.

Kada je to tako, onda su sa aspekta pravilnosti i zakonitost prvostepene presude irelevantni i žalbeni navodi kojima se ukazuje da je prvostepeni sud u svojoj prvoj odluci (prvobitni postupak), iskaz tužioca prihvatio u cjelosti kao istinit i objektivan i na njemu, zajedno sa drugim dokazima, utemeljio osnovanost tužbenog zahtjeva tužioca, te da je nejasno zašto ga sada ne uzima kao relevantnog.

Nadalje, kada je u pitanju pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, tužilac u žalbi sâm zaključuje da je prvostepeni sud pravilno zapazio da u situaciji kada je oštećeni otklonio kvar uzrokovan štetnom radnjom, popravkom koju je obavio treći, može zahtijevati samo naknadu učinjenog izdatka u novcu, dakle, naknadu stvarnih izdataka za popravku stvari, te da se ista može dosuditi samo do visine iznosa koji je tužilac zaista platio za popravku štete, ali ne i veća svota novca od svote troškova popravke (stranica druga pasus treći žalbe tužioca). Stoga, upravo ovi žalbeni navodi upućuju na to da je prvostepeni sud, shodno uputama iz ukidajućeg rješenja ovog suda od 29. jula 2022. godine, izveo pravilan zaključak o pravnom osnovu tužbenog

zahtjeva, s obzirom da je tužilac, konačno opredijeljenim tužbenim zahtjevom, tražio da mu tuženi „na ime troškova opravke vozila“ isplati iznos od 11.125,32 KM.

U vezi sa prethodno navedenim, sa pravom se u žalbi ukazuje na sadržaj vlasničkih prava propisanog odredbom člana 16. stav (1) Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ brojevi 11/01, 8/03, 40/04 i 19/07), te da je tužilac kao vlasnik vozila u tom smislu imao širok dijapazon mogućnosti šta će raditi sa oštećenim vozilom. Međutim, ono što tužilac ispušta iz vida jeste da je njegovo slobodno disponiranje ovim korpusom vlasničkih prava odnosno njegova odluka da nakon štetnog događaja na svom vozilu samostalno otkloni kvar uzrokovan štetnom radnjom, imala odlučujući uticaj na pravni osnov njegovog tužbenog zahtjeva, onako kako ga je on u konačnom i opredijelio, odnosno da predmet spora bude novčano potraživanje troška popravke vozila.

U takvoj situaciji, ne mogu se prihvatiti žalbene tvrdnje da je uslov da bi oštećeni (tužilac) „namirio štetu nastalu na vozilu ili trošak opravke“ bio da se oštećenja zadokumentuju na odgovarajući način, što je učinio prijavom događaja Policiji Distrikta, sačinjavanjem zapisnika o oštećenju vozila i fotografisanjem vozila, te pribavljanjem Protokola ulaznog kratkog testa (kod ovlaštenog servisa), s obzirom da su za prvostepeni sud ovi dokazi i činjenica koju oni dokazuju (visina štete na vozilu koja je nastala tokom štetnog događaja), irelevantni za pravilno presuđenje u konkretnoj pravnoj stvari, iz razloga što je vozilo u međuvremenu popravljeno, zbog čega šteta na vozilu proistekla iz štetnog događaja od 3. maja 2019. godine, kao takva, više i ne postoji. Dakle, pomenuti dokazi na koje se tužilac u žalbi pozivao kao „uslov namirenja predmetne štete“ iz navedenog razloga nemaju uticaja na pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja u ponovnom postupku.

Sa druge strane, tužilac, u smislu ovako opredijeljenog tužbenog zahtjeva kojim traži obavezivanje tuženog na isplatu dugovanog na ime sanirane štete na vozilu, nije izveo niti jedan dokaz, nije predlagao saslušanje svjedoka, pa tako ni ponudio račun plaćen na ime popravke vozila, niti bilo kojim drugim dokaznim sredstvom eventualno pokušao dokazati koja je bila visina iznosa koji je plaćen za popravak vozila. Na tužiocu je odgovornost i teret dokazivanja činjeničnih navoda sadržanih u tužbi, da li će, na koji način i u kom obimu predlagati i izvoditi dokaze na ime dokazivosti onoga što tvrdi, a od čega zavisi uspjeh stranke u parničnom postupku, pri čemu sud nema obavezu da određene pravno relevantne činjenice sam utvrđuje. Dakle, pravilo o teretu dokazivanja obavezuje sud da uzme kao nedokazanu onu tvrdnju za čiju istinitost stranka, koja se na tu činjenicu poziva u svoju korist, nije predložila sudu odgovarajuća dokazna sredstva. Stoga, prvostepeni sud je pravilno zaključio da tužilac, na kome je u smislu odredbi članova 7. stav (1) i 246. stav (1) Zakona o parničnom postupku bio teret dokazivanja, nije dokazao visinu tužbenog zahtjeva u dijelu koji se odnosi na troškove popravke njegovog vozila marke „Mercedes“, a zbog čega je irelevantno i tumačenje tužioca vezano za „razloge“ ovog suda zbog kojih je rješenjem ukinuta prvobitna presuda prvostepenog suda, te da je prvostepeni sud na bazi već ranijeg utvrđenja troškova popravke imao mogućnost usvojiti precizirani tužbeni, kao i to da je „nesporno“ da je vrijednost njegove imovine usljed štetnog događaja umanjena za 11.125,31 KM.

Na koncu, od uticaja na pravilnost i zakonitost pobijane presude nije ni ukazivanje tužioca na odredbe materijalnog prava, odnosno, na članove 154, 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima. Ovo iz razloga što u konkretnom slučaju nije sporno

da je tužilac pasivno legitimisan i da u smislu odredbi članova 173. i 174. pomenutog Zakona postoji njegova odgovornost za predmetnu štetu pričinjenu od strane divljači (srne), međutim, ovo samo po sebi u datim okolnostima (otklonjena šteta na vozilu), nije bilo dovoljno za usvajanje tužbenog zahtjeva u dijelu koji se odnosi na naknadu troškova popravke vozila, kako to pravilno prvostepeni sud navodi u obrazloženju pobijane presude.

U situaciji kada je tužilac svoj tužbeni zahtjev konačno opredijelio potražujući naknadu troškova popravke vozila, onda je prvostepeni sud pravilno zaključio da je tužilac, popravkom oštećenog vozila, uspostavio prijašnje stanje, zbog čega je (prvobitno) nenovčana materijalna šteta (oštećeni i/ili uništeni dijelovi na vozilu) prerasla u novčano potraživanje (trošak konkretne popravke) čija se vrijednost određuje prema cijenama u vrijeme učinjenih stvarnih izdataka tj. u vrijeme popravke stvari. Pa s obzirom da u tom slučaju, smanjenje imovine tužitelja više nije izraženo u oštećenom ili uništenom predmetu koje treba popraviti ili zamijeniti, nego se ogleda u izdavanju određene količine novca koju je tužilac zaista i dao/platio autoservisu ili automehaničaru za potrebe saniranja štete, tada tužitelj ostvaruje pravo na povrat plaćenog, a za koje plaćanje, odnosno izvršeni popravak vozila u autoservisu ili kod automehaničara, pred sudom nije izveo niti jedan dokaz.

To su sve relevantne okolnosti u smislu člana 190. Zakona o obligacionim odnosima koje je prvostepeni sud pravilno cijenio prilikom supsimiranja utvrđenog činjeničnog stanja pod pravilnu normu materijalnog prava, baš kao što je i pravilno primijenio odredbu člana 394. Zakona o obligacionim odnosima kada je izveo pravni zaključak da kada obaveza ima za predmet svotu novca (u ovom slučaju novčani izdatak koji je tužilac imao prilikom popravke vozila kod majstora) onda je dužnik u obavezi isplatiti onaj broj novčanih jedinica na koji obaveza glasi, zbog čega prvostepeni sud, u konačnom, pravilno i zaključuje da se tužiocu može dosuditi naknada samo do visine iznosa koji je isti zaista i platio za popravku vozila, a na koju odlučnu činjenicu je tužilac morao prethodno izvesti dokaze.

Iako je u žalbi tužilac naveo da prvostepenu presudu pobija i u stavu III izreke (odluka o troškovima), tužilac nije konkretnim žalbenim navodima ukazao na nepravilnost odmjeravanja istih, zbog čega se žalbeni navod kao takav cijeni paušalnim, pa slijedom toga i neosnovanim.

Kako nisu osnovani žalbeni razlozi zbog kojih tužilac pobija prvostepenu presudu i kako prvostepena presuda nije donesena ni uz povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je žalbu tužioca odbiti i prvostepenu presudu potvrditi primjenom odredbe člana 346. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Vuk Lučić